

Checklist: je klaslokaal inclusief inrichten

Verminderen van prikkels en vergroten van visuele rust

Denk hieraan wanneer de huidige inrichting afleidt of overprikkeling veroorzaakt bij leerlingen. Dit kan zich uiten in moeite met concentratie of onrust.

- ☐ Kies een rustige basiskleur voor het klaslokaal. Vermijd rood, omdat dit overprikkeling veroorzaakt. Overweeg groen, want dit geeft een veilig en huiselijk gevoel.
- ☐ Gebruik neutrale kleuren voor materialen zoals kussens, dekens en tentjes.
- ☐ Maak slechts 20 tot 30% van de muren beschikbaar voor prenten of tekeningen om visuele overprikkeling te beperken.
- ☐ Zorg voor gelabelde opbergdozen of -kasten om spullen georganiseerd op te bergen.
- ☐ Plaats de klok achteraan in de klas en kies voor een geluidloze klok om afleiding zo klein mogelijk te maken.
- ☐ Creëer een rustig hoekje in de klas (bijvoorbeeld met een zitzak, kussens of een tentje) waar leerlingen zich kunnen terugtrekken en ontprikkelen.

Vergroten van structuur en duidelijkheid

Pas dit toe wanneer leerlingen moeite hebben met overzicht, het volgen van instructies, of als er onduidelijkheid is over verwachtingen of de planning.

- ☐ Ondersteun alle geschreven teksten met passende kleuren en visualisaties. Denk aan pictogrammen of symbolen. Zo wordt informatie toegankelijk voor alle leerlingen.
- ☐ Gebruik een duidelijke dag- en weekplanning op het bord.
- ☐ Maak een (foto)plattegrond om visueel te maken hoe de binnenkant van bijvoorbeeld een bank of een specifieke werkplek eruit moet zien.
- ☐ Gebruik een sorteersysteem voor materialen en label deze duidelijk. Gebruik bijvoorbeeld bakken en label of er potloden, stiften of kladblaadjes in zitten.

- ☐ Richt een centraal punt in de klas in waar al het hulpmateriaal verzameld wordt.

Pas de inrichting flexibel aan de lesdoelen en behoeften aan

Overweeg dit als je merkt dat de huidige opstelling(en) niet helpen bij het stimuleren van zowel individuele concentratie als groepswork.

- ☐ Pas de klasopstelling aan als de situatie erom vraagt
 - ☐ Gebruik rijen om concentratie te bevorderen en individuele instructies.
 - ☐ Stimuleer interactie en discussie met een U-vorm.
 - ☐ Maak groepjes voor samenwerking en kennisdeling.
- ☐ Formuleer klasregels concreet, positief en eenvoudig om duidelijkheid en een veilige sfeer te krijgen.

Creëer een warme en uitnodigende sfeer

Dit is belangrijk wanneer de sfeer in de klas onrustig is, leerlingen zich niet volledig veilig voelen, of wanneer je de verbinding en het welzijn tussen leerlingen en de leerkracht wilt versterken.

- ☐ Creëer een complimentenhoekje om successen te vieren en positief gedrag te stimuleren.

Voor het complimentenhoekje leg je wat simpele kaartjes neer met een compliment alvast erop geschreven. Dit is stimulerend voor wat minder creatieve leerlingen. Leg ook wat lege kaartjes neer voor als leerlingen zelf wat willen schrijven aan een ander. Zet een bakje of rekje neer per leerling waar kaartjes in gelegd kunnen worden.

- ☐ Gebruik conflictstenen om leerlingen te helpen bij het omgaan met emoties en conflicten.

Geef elke leerling en leerkracht een steentje. Zij mogen deze zelf versieren. Als er zich een conflict voordoet, plaatst de degene die dit ervaart zijn of haar steentje in een mand. Op het einde van de dag besteedt de leerkracht wat tijd om het conflict in de klas te bespreken. Gedurende de dag wordt er niet over gesproken. Leerlingen worden aangemoedigd om tijdens de dag zelf hun conflicten op te lossen. Als dat lukt, halen ze hun steentje zelf uit de mand.